Olsztyn, dnia 7 kwietnia 2014 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

SO-III.431.2.2014

Pan
Janusz Ryszard Grzywalski
Wójt Gminy Godkowo
Godkowo 14
14-407 Godkowo

Szanowny Panie Wójcie!

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej", przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Godkowie NIP 582-10-01-575, REGON 000532837 z siedzibą w Godkowie pod nr 14, 14-407 Godkowo, w którym siedzibę ma Urząd Stanu Cywilnego w Godkowie.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli kierownikiem jednostki kontrolowanej był Wójt Gminy Godkowo Pan Janusz Ryszard Grzywalski, który sprawuje tę funkcję od 6 grudnia 2006 r.

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Godkowie jest zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.) Wójt Gminy Pan Janusz Ryszard Grzywalski. Zastępcą Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Godkowie jest Pan Eugeniusz Karpiński.

Kontrolę przeprowadził kontroler z Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie starszy inspektor wojewódzki Beata Mamińska, która okazała legitymację służbową nr 34/2014 wydaną przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Kontrola została przeprowadzona na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.140.2014 z dnia 12 lutego 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego *(akta kontroli str. 7)*.

Kontrolę rozpoczęto i zakończono w dniu 17 lutego 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 2/2014.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk za okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 16 lutego 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 1-4 ustawy o kontroli w administracji rządowej oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.) w związku z § 24 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczania oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 r., Nr 136, poz. 884 ze zm.) oraz art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz.1414).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z uchybieniami.**

W wyniku przeprowadzonej kontroli trzydziestu pięciu aktów stanu cywilnego, osiemnastu decyzji, ośmiu zaświadczeń, przeglądzie dokumentów, na podstawie których zatrudnione są osoby w urzędzie stanu cywilnego oraz po przeprowadzonych oględzinach lokalu urzędu stanu cywilnego poczyniono następujące ustalenia w zakresie:

1. Organizacji Urzędu Stanu Cywilnego w Godkowie

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy w Godkowie stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 14/2014 Wójta Gminy Godkowo z dnia 4 lutego 2014 r., Urząd Stanu Cywilnego nadzorowany jest bezpośrednio przez Wójta Gminy *(akta kontroli od str. 8 do str. 13).*

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Godkowie zgodnie z art. 6 ust. 2 pełnił Wójt Gminy Pan Janusz Ryszard Grzywalski. Zastępcą Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Godkowie jest Pan Eugeniusz Karpiński powołany na to stanowisko uchwałą Rady Gminy w Godkowie z dnia 7 lipca 1994 r. Nr II/13/94 *(akta kontroli str. 14-15)*. Zgodnie z art. 53 ust.1 ustawy z dnia 1 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 ze zm.) stosunek pracy nawiązany na podstawie powołania został przekształcony w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Pan Eugeniusz Karpiński posiada wykształcenie wyższe z tytułem magistra administracji, tj. posiada wykształcenie wskazane w art. 6a pkt. 5 ustawy prawo o aktach stanu cywilnego. *(akta kontroli str. 16-17).*

Warunki lokalowe Urzędu Stanu Cywilnego – pomieszczenia Urzędu Stanu Cywilnego znajdują się na piętrze budynku Urzędu Gminy w Godkowie. Pomieszczenie, w którym

przechowywane są księgi i akta zbiorowe wyposażone jest w higrometr, termometr oraz sprzęt gaśniczy.

Lokal składa się z dwóch pomieszczeń: pokoju pracy oraz archiwum. Klienci przyjmowani są pojedynczo w pokoju pracy. Przyjęcie przez kierownika urzędu stanu cywilnego (zastępcę) oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński odbywa się w gabinecie wójta lub w świetlicy. Warunki lokalowe uważa się za wystarczające i umożliwiające zawarcie związku małżeńskiego w formie uroczystej *(akta kontroli str. 22)*.

Księgi stanu cywilnego – stan techniczny dobry. Wszystkie księgi oprawiane są w twarde oprawy Księgi ustawiane są w archiwum urzędu stanu cywilnego, które zgodnie z § 22 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji stanowi pomieszczenie zapewniające należyte zabezpieczenie ksiąg przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Godkowie przechowywane są księgi rejestracji polskiej od 1948 r. do chwili obecnej.

Akty stanu cywilnego sporządzane ręcznie w księgach. Do rejestracji wykorzystywany jest również program komputerowy PUMA Zeto Olsztyn *(akta kontroli str. 28)*.

Wzmianki dodatkowe do aktów nanoszone są ręcznie, w sposób staranny i czytelny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Wolne miejsca w treści aktów i w rubryce „Uwagi" wykreślane są w sposób uniemożliwiający dokonanie w tych miejscach jakichkolwiek wpisów.

Przypiski w aktach nanoszone są na bieżąco – sprawdzono na podstawie aktów zgonu za 2013 r.

Księgi po każdym roku kalendarzowym zamknięto w sposób prawidłowy. Bez zastrzeżeń *(akta kontroli str. 28)*.

Skorowidze alfabetyczne – wpisy dotyczące aktów stanu cywilnego sporządzanych w okresie objętym kontrolą dokonywane są na bieżąco, stosownie do § 16 cytowanego rozporządzenia, co sprawdzono na podstawie aktów małżeństw za 2013 r.

Akta zbiorowe – akta zbiorowe do aktów stanu cywilnego przechowywane są w segregatorach. Segregatory nie są przepełnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów*(akta kontroli str. 28)*.

2. Rejestracji stanu cywilnego

A. Urodzenia

W okresie objętym kontrolą sporządzono 4 akty urodzenia.

Kontroli poddano akty urodzenia: od Nr 1/2013 do Nr 3/2013 oraz Nr 1/2014.

Akty urodzenia sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Wszystkie akty urodzenia sporządzone w okresie objętym kontrolą wpisano na podstawie decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Godkowie.

Transkrypcja aktów urodzenia do polskich ksiąg na podstawie art. 73 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana jest z zastrzeżeniami. Oryginalne akty zagraniczne, które są podstawą wpisania do polskich ksiąg oraz ich tłumaczenie na język polski włączane są do akt zbiorowych. W aktach, w rubryce „Uwagi" prawidłowo wpisywana jest adnotacja o podstawie wpisania aktu do księgi, tj. decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Akty zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową *(akta kontroli str. 23 i 28)*.

Ustalono jednak, że wzmianki o uzupełnieniu aktów Nr: 1/2013 oraz 2/2013 wpisano na podstawie nieostatecznych decyzji, co jest sprzeczne z treścią art. 21ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, albowiem zgodnie z tym przepisem podstawą do wpisania wzmianki dodatkowej może być wyłącznie ostateczna decyzja. Przyczyną powstania uchybienia jest dotychczas stosowana praktyka oraz niedopatrzenie osoby sporządzającej decyzje. Skutkiem uchybienia jest naruszenie przepisu ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego *(akta kontroli str. 23,28 i 33)*.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Stanu Cywilnego w Godkowie nie przyjęto żadnego oświadczenia o nadaniu dziecku, którego ojcem nie jest mąż matki, nazwiska jakie nosiłyby ich wspólne dzieci po złożeniu oświadczenia w trybie art. 88 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz. U. z. 2012 r., poz. 788 ze zm.) uznaniu ojcostwa, zmianie nadanego dziecku imienia w ciągu sześciu miesięcy od sporządzenia aktu *(akta kontroli str. 26)*.

B. Małżeństwa

W okresie objętym kontrolą sporządzono 14 aktów małżeństw.

Kontroli poddano następujące akty małżeństw: od Nr 1/2013 do Nr 13/2013 oraz Nr 1/2014.

Akty małżeństwa sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Małżeństwa zawarte w sposób określony w art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 778 ze zm.), tj. akty numer: 2/2013, 4/2013, 6/2013, 9/2013, 10/2013, 12/2013, 13/2013, 1/2014 – oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński oraz zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa przyjęte zostały przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w sposób prawidłowy *(akta kontroli str. 23 i 28)*.

W analizowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Godkowie pięciokrotnie zezwolono na skrócenie terminu wskazanego w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego *(akta kontroli str. 26.* W jednym przypadku (akt Nr 13/2013) stwierdzono, iż nupturienci nie załączyli żadnych dokumentów potwierdzających motyw skrócenia czasu oczekiwania, wobec czego nie potwierdzili, iż mają ważny powód do skrócenia terminu *(akta kontroli str. 28 i 33)*. Jak wyjaśniał Wójt Gminy Godkowo, skracając termin oczekiwania na zawarcie związku małżeńskiego kierował się wiedzą jaką posiada o nupturientach. Przyczyną powstania uchybienia jest niewłaściwa interpretacja przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Skutkiem powstania uchybienia jest naruszenie zasad zawierania związków małżeńskich określonych w przepisach Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego i jego Zastępca.

Małżeństwa, dla którego sporządzono akty Nr 2/2013, Nr 4/2013 oraz Nr 12/2013 zawarte zostały poza lokalem Urzędu Stanu Cywilnego. Podstawą sporządzenia aktów były protokoły zawarcia związku małżeńskiego poza lokalem urzędu stanu cywilnego, o czym zamieszczono stosowną adnotacje w rubryce „Uwagi". Bez uwag *(akta kontroli str. 28 i 33)*

Związki małżeńskie zawarte między obywatelami Polski a cudzoziemcami – akty sporządzane są z uwagami. Obywatele państw obcych przedkładają zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego z obywatelem Polski, np. akt małżeństwa Nr 9/2013. Przed zawarciem małżeństwa, dla którego sporządzono akt Nr 9/2013 obywatel Sri Lanki przedłożył zaświadczenie wydane przez ambasadę swojego kraju w Warszawie. Zaświadczenie miało prawidłową treść i spełniało wszystkie przewidziane prawem wymogi. Stwierdzono jednak, że obecny przy zawarciu związku małżeńskiego tłumacz przysięgły języka angielskiego odbił swoją pieczęć pod aktem małżeństwa co jest sprzeczne z § 6 ust. 3 podanego wyżej rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, zgodnie z którym pod aktem stanu cywilnego tylko kierownik urzędu stanu cywilnego (zastępca) odciska swoją pieczęć z imieniem i nazwiskiem*(akta kontroli str. 23 i 28 i 33)*. Przyczyną powstania uchybienia jest niewłaściwa interpretacja przepisów rozporządzenia. Skutkiem powstałego uchybienia jest niewłaściwe prowadzenie ksiąg stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

Małżeństwa, o których mowa w art. 1 § 2 i § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - zaświadczenia, wydawane na podstawie art. 4^1 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wydawane są prawidłowo, co sprawdzono na podstawie zaświadczeń od Nr USC.5361.1.2013 do Nr USC.5361.7.2013 *(akta kontroli str. 23 i 28)*. Akty małżeństw są sporządzane na podstawie zaświadczeń składanych przez duchownego Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego. Przestrzegane są wszystkie wymogi określone w art. 8 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz w art. 61a Prawa o aktach

stanu cywilnego. Na zaświadczeniach potwierdzana jest data dostarczenia przez duchownego dokumentu, który jest podstawą do sporządzenia aktu małżeństwa, np. akty numer: 1/2013, 32013, 5/2013, 7/2013, 8/2013, 11/2013 *(akta kontroli str. 23 i 28)*.

W okresie objętym kontrolą nie transkrybowano do polskich ksiąg żadnego aktu małżeństwa*(akta kontroli str. 23 i 28)*.

W okresie objętym kontrolą nie przyjęto żadnego oświadczenia małżonka rozwiedzionego o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa, tj. oświadczenia, o którym mowa w art. 59 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. *(akta kontroli str. 26)*.

Zaświadczenia o możności zawarcia związku małżeńskiego za granicą wydawane są w sposób prawidłowy (sprawdzono na podstawie sprawy Nr USC.5360.1.2013) *(akta kontroli str. 24 i 28)*.

C. Zgony

W okresie objętym kontrolą sporządzono 17 aktów zgonu.

Kontroli poddano akty zgonu: od Nr 1/2013 do Nr 15/2013 oraz Nr 1/2014 do Nr 2/2014.

Akty zgonu sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Akty zgonu sporządzane są po dostarczeniu karty zgonu. Nie wnosi się uwag*(akta kontroli str. 23 i 29)*.

3. Transkrypcji zagranicznych aktów do polskich ksiąg stanu cywilnego oraz prowadzenia innych postępowań z zakresu rejestracji stanu cywilnego

W okresie objętym kontrolą wydano łącznie dwanaście decyzji na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Kontroli poddano sprawy: Nr USC.5353.1.2013-USC.5353.4.2013, Nr oraz Nr USC.5352.1.2013 - Nr USC.5352.8.2013*(akta kontroli str. 24 i 29)*.

Decyzje wydawane są z zachowaniem terminów przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Wszystkie oryginalne dokumenty, które są podstawą do wydania decyzji na podstawie ustawy prawo o aktach stanu cywilnego włączane są do akt zbiorowych (zgodnie z zaleceniem MSWiA).

Prawidłowo wskazywana jest podstawa prawna i Dziennik Ustaw ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Decyzje wysyłane są listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub odbierane osobiście, a odbiór jest kwitowany na wniosku wraz z datą odbioru.

Nanoszone są wzmianki dodatkowe o wydanych decyzjach w sprawie uzupełnienia lub sprostowania aktu stanu cywilnego.

4. Wydawania odpisów aktów stanu cywilnego oraz zaświadczeń o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub ich braku oraz zaświadczeń o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego

Kontroli poddano wnioski o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego od Nr USC.5362.155.2013 do Nr USC.5362.171.2013, co stanowi 10% ostatnio załatwionych wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego *(akta kontroli str. 24-25 i 29).*

Odpisy aktów zupełnych oraz skróconych wydawane są podmiotom określonym w art. 83 § 1 i § 2 Prawa o aktach stanu cywilnego. Odpisy adresowane do osób fizycznych wysyłane są za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Nie stwierdzono naruszenia Konwencji Nr 16 z dnia 8 września 1976 r. dotyczącej wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. 2004 r., Nr 166, poz.1735).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Godkowie (zastępca) nie wydawał zaświadczeń o braku księgi stanu cywilnego. Nie wnosi się uwag *(akta kontroli str. 29).*

5. Zawiadamiania organów ewidencji ludności o zmianach w aktach stanu cywilnego

W analizowanym okresie zawiadomiono o 38 zmianach w aktach stanu cywilnego. Analizie poddano teczkę powiadomień organów ewidencji ludności z 2013 r.

Urząd Stanu Cywilnego w Godkowie prawidłowo dokonuje informowania organów ewidencji ludności o zmianach w aktach stanu cywilnego. Wysyłane są odpisy skrócone aktu wraz z adnotacją o zmianie oraz pismo przewodnie adresowane do danego organu ewidencji *(akta kontroli str. 24 i 29).*

6. Stosowanie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska

W okresie objętym kontrolą wydano 2 decyzje na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Kontroli poddano sprawy od Nr USC.5355.1.2013 do Nr USC.5355.2.2013 *(akta kontroli str. 25 i 29).*

Decyzja USC.5355.1.2013 dotyczyła zmiany nazwiska dla osoby małoletniej, która nie ukończyła 13 lat. Wniosek w sprawie złożyła matka, a ojciec złożył oświadczenie o zgodzie na zmianę nazwiska dla dziecka.

Decyzja USC.5355.2.2013 dotyczyła zmiany nazwiska osoby pełnoletniej.

W analizowanych sprawach postępowanie zostało przeprowadzone prawidłowo, a zebrany materiał dowodowy należy uznać za wyczerpujący. Wnioskujący o zmianę imienia lub nazwiska

składają obszerne wyjaśnienia. Sprawy rozpatrywane są na podstawie kompletnych wniosków. Po stwierdzeniu ostateczności decyzji o zmianie nazwiska, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego (Zastępca) w Godkowie powiadomił organy wskazane w art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska o dokonanej zmianie. Nie wnosi się uwag.

Do ustaleń kontroli nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski wnoszę o usunięcie uchybień poprzez:

1. Wpisywanie wzmianek dodatkowych wyłącznie na podstawie ostatecznych decyzji administracyjnych,
2. Żądanie od nupturientów, którzy złożyli wniosek o skrócenie miesięcznego terminu oczekiwania na zawarcie związku małżeńskiego, dowodów potwierdzających ważne względy wskazane we wniosku,
3. Niedopuszczanie tłumacza przysięgłego do odciskania pieczęci pod aktem stanu cywilnego.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z poważaniem

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Grażyna Kluge

Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski